

The Secret Life of Walter Mitty

ทุกหน้าที่ล้วนมีคุณค่า

The Secret Life of Walter Mitty ผลงานกำกับและนำแสดงของเบน สตีลเลอร์ จากบทหนังของ สตีฟ คอนราด (The Pursuit of Happiness) รีเมคหนังชื่อเดียวกันที่ออกฉายในปี ค.ศ. ๑๙๕๗ ซึ่งขยายเรื่องราวจากเรื่องสั้นของเจมส์ ทูเบอร์ ปี ๑๙๓๙ เล่าเรื่องกองบรรณาธิการสำนัก

พิมพ์ฉบับหนึ่งที่ติดนิสัยชอบฝันกลางวันว่าตนเองออกไปผจญภัยในโลกกว้าง เช่น เป็นกัปตันเรือ, มือปืนในยุคดาวบอย ส่วนหนังฉบับรีเมคออกฉายในสหรัฐอเมริกาในวันคริสต์มาส และบ้านเราเมื่อ ๓๐ ธันวาคม ๒๐๑๓ เล่าชีวิตของพนักงานออฟฟิศธรรมดาสามัญคนหนึ่งชื่อ วอลเตอร์ มิตตี้ (สตีลเลอร์) หนังสืเปิดเรื่องในวันเกิดปีที่ ๔๒ ของเขาที่ได้ของขวัญคือเค้กวันเกิดจากแม่ และตุ๊กตาที่จับดิงยีดแขนสองข้างได้โดยไม่ขาดจากน้องสาว

มิตตี้ทำงานเป็นพนักงานของ Life นิตยสารอเมริกันที่เน้นนำเสนอภาพถ่ายหนังสือพิมพ์ซึ่งถ่ายทอดภาพถ่ายชั้นยอดไม่ซ้ำเฉพาะในสหรัฐฯ เท่านั้น แต่รวมถึงภาพจากทั่วทุกมุมโลก มิตตี้ทำงานที่นี้มา ๑๖ ปีแล้ว ตำแหน่งปัจจุบันของเขาคือ ผู้จัดการ

ฝ่ายฟิล์มเนกาทีฟ ของนิตยสารที่มีออฟฟิศอยู่ที่นครนิวยอร์ก โดยมีลูกน้องหนึ่งคนคือ เฮอริมันโด (เอเดรียน มาร์ติเนซ) ห้องทำงานของเขาคือห้องเก็บฟิล์มถ่ายภาพที่อยู่ชั้นใต้ดินของอาคารซึ่งมีแสงน้อยเพื่อการเก็บรักษาฟิล์ม

หนังสืเปิดเรื่องให้เห็นชีวิตของมิตตี้ว่าเขาเป็นพนักงานบริษัทที่เห็นกันได้

ทั่วไปในเมืองใหญ่ทุกแห่ง ใส่เสื้อเชิร์ตขาว ผูกเนคไทดำ กางเกงสแล็ค สวมรองเท้าหนัง อาศัยอยู่คนเดียวในอพาร์ทเมนต์และนั่งรถไฟไปทำงาน เขาเป็นคนรอบคอบในชีวิต โดยมีนิสัยชอบจดบัญชีรายจ่ายเสมอ และถึงแม้จะยังไม่ได้แต่งงานมีครอบครัวแต่ก็มีภรรยาที่ต้องดูแล ได้แก่ เตรีมเงินมัดจำสำหรับบ้านพักผู้สูงอายุของแม่คือ เอ็ดนา (เชอร์ลีย์ แมคเลน - นักแสดงอาวุโสที่ในชีวิตจริงเคยขึ้นปกนิตยสาร Life มาแล้วถึงสี่ครั้ง) และต้องจ่ายค่าปรับที่น้องสาว ไอคเอสซา (แคธลีน ฮาห์น) เบี้ยวไม่ยอมไปทำหน้าที่ลูกขุน ซึ่งน้องเองก็ไม่ได้มีรายได้หลักที่แน่นอนเพราะมีอาชีพเป็นนักแสดงละครเวทีที่ไม่ได้มีงานตลอด นอกจากนี้ยังมีภาระค่าใช้จ่ายที่ต้องหาที่เก็บเปียโนซึ่งมีคุณค่าทางจิตใจเพราะเป็นเปียโนที่พ่อซื้อให้แม่ใน

ปีแรกที่แต่งงานกัน แต่ทุกวันนี้สมาชิกในครอบครัวแทบไม่มีใครจะต้องเปียโนหลังนี้อีกเลย

สิ่งที่พอจะหล่อเลี้ยงหัวใจที่แห้งเหี่ยวของเขาคือกำลังแอบหลงรักเพื่อนร่วมงานชื่อ เซอร์ริค เมลฮอฟฟ์ (คริสเตน วิก) ที่เพิ่งเข้ามาทำงานในแผนกบัญชีได้หนึ่งเดือน เขารู้รายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ ในชีวิตของเธอจากที่เข้าไปดูในเว็บไซต์หาคู่ “อีฮาร์โมนี” ที่เธอสมัครเป็นสมาชิกอยู่ เพราะเป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวที่มีลูกชายหนึ่งคน เขาพยายามสมัครสมาชิกเช่นกันแต่ยังไม่สำเร็จเพราะยังไม่ได้กรอกข้อมูลอย่างครบถ้วน เช่นเคยประสบความสำเร็จในเรื่องใดหรือไปเที่ยวสถานที่ที่น่าจดจำที่ใดมาบ้าง

และในวันนั้นเอง เมื่อมาถึงที่ทำงาน มิตตี้ก็ต้องพบกับข่าวร้ายว่านิติสารที่เขาทำอยู่จะต้องปิดตัวฉบับที่ดีที่สุดพิมพ์เป็นเล่ม โดยจะเปลี่ยนเป็นนิตยสารออนไลน์ตามสมัยนิยม ซึ่งแน่นอนว่าจะต้องมีการเลิกจ้างพนักงานส่วนใหญ่ของบริษัท โดยผู้เข้ามารับผิดชอบในช่วงเปลี่ยนผ่านนี้คือ เท็ด เฮนดริคส์ (อดัม สก็อตต์) และนิตยสารกำลังเตรียมทำฉบับอำลา ซึ่งภาพปกของนิตยสารฉบับสุดท้ายได้รับคำแนะนำจากช่างภาพที่ร่วมงานกับนิตยสารมานาน คือ ฉอน ไอคอนเนล (ฉอน เพนน) ว่าให้ใช้ภาพจากฟิล์มเนกาทีฟ “หมายเลข ๒๕” ที่เขาเพิ่งส่งมาให้

แต่มิตตี้กลับพบว่าฟิล์มที่ไอคอนเนลส่งมาพร้อมกับของขวัญให้เขาในฐานะที่ร่วมงานกันมายาวนาน เป็นกระเป๋าสตางค์ที่มีชื่อของนิตยสารฉบับนี้ แต่ฟิล์มหมายเลข ๒๕ กลับหายไป ปัญหาคือช่างภาพคนนี้ติดต่อยากมากเพราะเขาเดินทางถ่ายภาพทั่วโลกตลอดเวลา และแน่นอนว่าเขาไม่ใช่ช่างภาพในโลกยุคดิจิทัล แต่เป็นคนประเภท “old school” อย่างที่เพื่อนของเมลฮอฟฟ์บอกเพราะยังใช้กล้องฟิล์ม Nikon F-3/T ที่ผลิตในช่วงทศวรรษ ๑๙๙๐ และไม่ใช่โทรศัพท์มือถือหรือโซเชียลมีเดียใดๆ

มิตตี้จึงต้องอาศัยภาพอื่นๆ จากฟิล์มม้วนนี้เพื่อแกะรอยว่าตอนนี้ไอคอนเนลกำลังไปถ่ายภาพอยู่ที่มุมใดของโลก เช่น จากภาพผิวน้ำและนิ้วหัวแม่มือโปงของใครสักคน โดยเขาไปขอคำปรึกษากับเมลฮอฟฟ์

ซึ่งเธอให้คำแนะนำเขาโดยใช้หลักเทคนิคการเขียนนิยายลึกลับที่เคยไปลงคอร์สเรียนมาเพราะชอบอ่านนิยายแนวนี้มาก และในที่สุดได้เบาะแสที่เชื่อมโยงไอคอนเนล เป็นเรือลำหนึ่งที่มีชื่อ “Erkigsnek” ซึ่งตอนนี้อยู่ที่เกาะกรีนแลนด์ มิตตี้จึงเลิกผ่นกลางวันอย่างที่เขาชอบทำบ่อยๆ เช่น เป็นซูเปอร์ฮีโร่ช่วยน้องหมาสามขาของเมลฮอฟฟ์ หรือเป็นนักปีนเขาที่พิชิตยอดเขาสูงอันหนาวเหน็บเพื่อสร้างความประทับใจให้กับหญิงที่แอบชอบ แต่คราวนี้เขามีเพียงกระเป๋าเหล็กใบเดียวที่ถือไปทำงานทุกวัน ขึ้นเครื่องบินไปกรีนแลนด์เพื่อตามหาไอคอนเนล และภาพสำคัญที่สุดในชีวิตการทำงานที่นี้ของเขา

หนังเรื่องนี้ปลอบประโลมมนุษย์เงินเดือนอย่างเราๆ ท่านๆ ที่ชีวิตแต่ละวันวนเวียนไปกับการตื่นเช้าฝ่าการจราจรไปทำงานอย่างแทบจะไม่มีวันหยุดที่หลายครั้งเหมือนเป็นงานซ้ำแล้วซ้ำเล่าไม่รู้จักจบสิ้น แต่เรายังไม่หยุดฝันหรือรอคอยวันที่จะได้ออกไปท่องเที่ยวผจญภัยในธรรมชาติอันงดงามของภูเขาและท้องทะเล อาจไม่จำเป็นต้องเป็นดินแดนไกลโพ้นในต่างแดน แต่ยังมีอีกหลายพื้นที่ในประเทศของเราที่รอเราไปพบ, รู้สึก, สัมผัสกับธรรมชาติที่พิสุทธิ์ ไปดูป่าเขาเขียวขจี, สูดอากาศบริสุทธิ์ไร้ควันพิษ, ท้องฟ้าใสไร้ตึกบัง มีฝูงนกบินบินเช่นเดียวกับมอดโตของนิตยสารไลฟ์ เพราะประสบการณ์จากธรรมชาติที่แท้จริงหาไม่ได้จากผ่นกลางวัน หรือแค่ค้นหาในโลกออนไลน์

หนังถ่ายทอดได้ดีถึงความแตกต่างของชีวิตสองด้านของวอลเตอร์ มิตตี้ ระหว่างโลกในนครนิวยอร์กที่เขาต้องอยู่แต่ในตึกในอาคาร กับภาระของครอบครัวที่ต้องแบกไว้ ตรงข้ามกับเมื่อเขาได้

ออกไปผจญโลกกว้าง โดยมีกำลังใจสำคัญคือหญิงสาวที่เขาแอบชอบที่เก็บมาปลูกปลอบใจในยามที่ทำงานที่ต้องใช้ความกล้าหาญ เช่น เมื่อตัดสินใจกระโดดขึ้นเฮลิคอปเตอร์ที่นักบินเฟิงซัดเบียร์มาเติมที่ในบาร์ที่กรีนแลนด์ เขาก็จินตนาการเห็นเมลฮอปฟ์ดีดกีตาร์ร้องเพลง A Space Oddity ของ เดวิด โบวี ให้กำลังใจเขา โดยเฉพาะโลกเข้านอก นิวยอร์กอันงดงาม และการถ่ายภาพที่สวยงาม และการถ่ายภาพที่สวยงามทุกข้อ เช่น ตอนที่เขาขึ้นจักรยานและล่องลอยไปกับสเก็ตบอร์ดบนถนนในไอซ์แลนด์ โดยเฉพาะเมื่อประกอบกับเพลง Dirty Paws ของวง Of Monster and Men ที่เป็นวงไอซ์แลนด์เช่นกัน

หนังเองเหมือนต้องการเตือนสติผู้ใหญ่วัยทำงานมิให้สละวนกับหน้าที่การงาน มุ่งสะสมเงินทอง ข้าวของวัตถุ ไล่ตามเทคโนโลยี สินค้ารุ่นใหม่ทีออกม้ายั่วกิเลสเราอยู่เสมอ จนเมื่อมาคิดทบทวนดูอีกครั้ง ตัวเราในวันนี้ช่างห่างไกลจากตอนวัยเยาว์มากนัก และแทบไม่รู้ตัวว่าเราหยุดความฝันอันงดงามในวัยเด็กไปตั้งแต่เมื่อไร ดังเช่นมิตตี้ที่เมื่อตอนเป็นวัยรุ่นเคยไว้ผมทรงโมฮอกและเป็นแชมป์สเก็ตบอร์ดระดับเยาวชนที่สร้างความภูมิใจให้พ่อและพ่อของเขาที่ตายจากเขาไปตั้งแต่เป็นวัยรุ่นเคยมอบของขวัญเป็นเป้เดินทางใบใหญ่พร้อมกับสมุดจดบันทึกเล็กๆ โดยหวังว่าเขาจะได้ออกไปเห็นโลกกว้างในต่างแดนก่อนที่จะเข้าสู่ชีวิตการทำงาน

จากหนึ่งที่น่าจดจำในหนังเรื่องนี้คือ เมื่อมิตตี้ตัดสินใจไปจนถึงยอดเขาสูงของเทือกเขาหิมาลัยในอัฟกานิสถานโดยต้องผ่านเขตยึดครองของกองกำลังติดอาวุธ และในที่สุดเขาก็ได้พบกับไอคอนเนลท์ที่กำลังเฝ้าถ่ายภาพเสือดาวหิมะอยู่เงียบๆ ไอคอนเนลท์บอกว่าเสือดาวหิมะเปรียบเหมือน “โกสต์แคท” เช่น

เดียวกับสัตว์ป่าอีกหลายชนิดซึ่งไม่ชอบปรากฏตัวให้มนุษย์ได้เห็น ซึ่งช่างภาพผู้นี้เห็นว่านี่ละคือความงาม เพราะความงามย่อมไม่เรียกร้องความสนใจ

หนังนำเสือดาวหิมะมาเปรียบเทียบกับหน้าที่รับผิดชอบของมิตตี้ซึ่งเป็นงานที่อยู่เบื้องหลัง เป็นชื่อที่ผู้อ่านนิตยสารฉบับนี้ไม่รู้จักไม่คุ้นเคยเหมือนช่างภาพหรือคนเขียนสารคดีของนิตยสาร แต่ก็เป็นหน้าที่ซึ่งมีความสำคัญมากที่จะทำให้ภาพตั้งแต่ปกนิตยสาร ไปจนถึงทุกๆ ภาพในนิตยสารออกมาให้มีความสมบูรณ์และไม่มีความผิดพลาด ซึ่งในที่สุดมิตตี้เองก็บอกกับเฮนดริคส์ว่า ทุกคนที่ร่วมกันทำนิตยสารมายาวนาน พวกเขาต่างทำงานกันอย่างหนักมากเพื่อช่วยกันสร้างนิตยสารเล่มนี้เพราะพวกเขาต่างเชื่อในมอดโต้ของนิตยสาร

ขณะเดียวกัน จากที่มิตตี้และไอคอนเนลท์พบกันบนภูเขาหิมาลัยยังสอนปรัชญาชีวิตให้แก่เรา เพราะแทนที่ช่างภาพคนนี้จะถ่ายภาพเสือดาวหิมะที่น้อยครั้งจะปรากฏตัวออกมา เขากลับเลือกไม่กดชัตเตอร์ ดังกับว่าการทำเช่นนั้นจะไปล่วงล้ำพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ของมัน และไอคอนเนลท์บอกว่าบางครั้งในชีวิตการเป็นช่างภาพของเขา ชอบที่จะเลือกตีพิมพ์กับช่วงเวลาภาพประทับใจตรงหน้า กับปัจจุบันขณะเก็บเอาไว้ในหัวใจโดยไม่ต้องบันทึกออกมาเป็นภาพถ่ายก็ได้ นอกจากนี้เขายังชวนมิตตี้ไปเตะฟุตบอลกับชาวบ้านกันกลางขุนเขา ที่มีความสุขง่ายๆ แต่เปี่ยมล้น แม้สนามจะเป็นเพียงหินปนทราย กับลูกฟุตบอลเก่าๆ และโกลที่นำก้อนหินมาตั้ง...

แนะนำนักเขียน

ภูมินทร์ พงษ์ไกรกิติ เขียนประจำอยู่ที่ วารสาร “ผู้ใด” ในคอลัมน์ “เนื้อในหนัง” และวารสาร “อุดมศาสตร์” ของสื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทย